

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se določa do odpovedi. — Udje "Katolikovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, v sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne petitvrite za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

V vse hiše katoliške liste!

Na zborovanju katoličanov dne 6. novembra na Dunaju, na katerem se je ugovarjalo proti nesramnim napadom rimskega župana Nathana na svetega očeta in katoliško cerkev, se je med drugim močno podarjal tisk, časopisje. Sledi odlomek govora:

"V dušnem boju je živa beseda veliko izdala, a še več tiskana beseda!"

Nikdar bi ne prišli naši nasprotniki do tolike moči, če ni bilo ravno glede tiska pri nas marsikaj zanemarjenega. V tem smislu moramo pred vsem delati, da se zboljša, cedalje vtrdi in vsestransko razsiri katoliški tisk, katoliško časopisje. Le tako bomo zamogli uspešno zavračati napade sovražnika!

Mi živimo v času, ko je treba napeti vse moči, da si kot katoličani v naši katoliški Avstriji vzdržimo svoje pravice. V tem pomenu bo gotovo tudi krščansko-socialna stranka v poslanski zbornici, v deželnih zborih raznih krovov, kakor tudi v drugih društvenih zvezah, delala, delati pa bo zamogla le tedaj s polnim vsphem, če ji bo ogromna katoliška četa zvesto pomagala!"

V boj torej proti framsonskim, judovskim, svobodomiselnim in liberalnim listom!

V francoski revoluciji je bilo ravno tako. Slabi, brezverski listi so napadali cerkev, vlado in vsako pravico, dražili so ljudstvo proti vsemu. Ljudstvo je prišlo ob vero, ko pa isto izgubi, je pripravno za vse. Groza je prebirati, kaj se je vse zgodilo. Ljudstvu ni bilo nič več sveto. Prvo edsekalo je kralju glavo, nato drugim.

Ce Boga ni, če vere ni, končano je vse. Zastonj so vse lepe postave, vojaštvu, kanoni in vse puške. Vera ljudstvo vzdržuje in dela dobrega občinarja, vrlega državljanja, hrabrega vojaka, zvestega uradnika in pokornega podložnika.

Proč s slabimi listi! Ako se nasprotniki toliko prizadevajo za pokvarjenje ljudstva, zakaj bi se mine prizadevali za zboljšanje ljudstva? To je pravi namen izobrazbe, to je pravi napredok! Rešujmo ljudstvo in ne puščajmo, da se zakoplie v svobodomiselnstvo, v brezverstvo in dovede slednjič do ustaje, do punta in prelivanja krvi, ter do bratomorstva! Verni katoličani na noge!

Somišljeniki, po gostilnah, pri trgovcih in obrtnikih zahtevajte naš list.

PODLISTEK.

Kako je bila jezična ženska ozdravljena.

V nekem malem mestecu je stanovala N. K., po poklicu perilja. Že nekaj let je oskrbovala tam perilo — in vsaka gospodinja jo je kot pridno in veste do delavko hvalila. Vrhui tega je bila znana tudi kot pobožna žena.

Vendar se je bilo pa uboge perilje bat!

Zakaj pa? boste vprašali. Samo zato, ker je, ko je stala ob škafu, jezik vrtela ravno tako pridno kakor roke. Marsikatero dobro ime je bilo tukaj omažeževano, marsikaj je prišlo na dan, o čemur bi bilo bolje, da ostane skrito in pozabljen. Pri neki hiši je je opomnila dekla, ki ji je pri perilu pomagal, začušeno: "Oh toliko novosti in zanimivosti, kot jih veste Vi povedati, še pač v celiem življenu nisem slišala." Perilja, ki se je čutila zelo pohvaljeno, odvrne zadowljivo: "Veste, jaz grem po ulicah z odprtimi očmi in odprtimi ušesi; meni nič ne uide."

Ta žena, kojo so mnogi hvalili, a še več se je bali, pozabila je na to, da se na svoj jeziček preveč zanese, in da vidi mnogokaj v vse drugi luči, nego ostali ljudje. Toda prišel je dan, ko ji je postala ta zabava grenka.

Gospod M., edini bukvovez v onem mestecu, bil je sicer precej premožen, a vendar mu kot očetu deveterih otrok ni manjkalo na skrbi z ozirom na prihodnost svojih otročičev.

Politični ogled.

Delegacije. Včeraj, dne 28. t. m. so se zbrali v Budimpešti avstrijski in ogrski delegacije na paravno zasedanje, samo, da sprejmejo začasni proračun za skupne državne zaideve. Zahteve, ki jih stavi skupna vlada v denarnem oziru, so ogromne. Gre se namreč za oboroženje proti Italiji, torej za nove ladije. Posebno zanimivo je, da je otvoril delegacije včeraj prestolonaslednik Franc Ferdinand, ker so zdravni odsvetovali cesarju potovati v Budimpešto. Cesar sicer ni bolan, toda zdravnik se v mrzlem času bojijo pri njem prehlajenja. Delegacije bodo nadaljevale posvetovanja v drugi polovici januarja.

Državni zbor bo bržkone sklican še komaj v drugi polovici meseca januarja. Prej se mora sestaviti nova vlada. Dosedaj še niti baron Bienerth, niti kak drug državnik ni dobil od cesarja naročila, da sestavi novo ministrstvo. Splošno mnenje je, da bo dobil baron Bienerth naročilo, da si sestavi zopet svoj kabinet. V tem slučaju bo Bienerth skoro gotovo izkrcal s svoje ladije te-le ministre: finančnega ministra Bilinskega, delavskega ministra Ritta, ministra za Galicijo, Dulembo, in voditelja poljedelskega ministrstva, Popa. Kdo pride na njih mesta, se ne ve. Imena, ki jih prinašajo nekateri listi, so le prosta ugibanja.

Katoliškega shoda za celo Avstrijo in vse narode skupaj drugo leto ne bo. Zato pa prosi osrednji katoliški odbor, da se vršijo katoliški shodi posameznih narodov in pokrajin. Slovenci in Hrvatje bodo torej priredili drugo leto skupen katoliški shod v Ljubljani, ki se bo razdelil v tri priredite: shod katoliško-narodnega dijaštva; shod katoliško-narodne organizirane mladine; katoliški tabor za slovensko-hrvatsko ljudstvo. Shod se bo vršil v drugi polovici avgusta, na kar opozarjam naša društva. V sedanjem času, ko ima katoliška cerkev toliko odkritih in prikritih sovražnikov, je treba, da se zbiramo okrog naših škofov ter obnovimo prisego na katoliška načela.

Na Ceškem, kjer je katoliška organizacija najmanj razvita in kjer celo mnogi duhovniki pripadajo nekatoliškim strankam, je razvilo liberalno in socialdemokrščko učiteljstvo zadnji čas strastno agitacijo proti katoliški cerkvi in njenim naredbam. V litomeriški škofiji je odpadlo vsled take agitacije 666 oseb, samo, da bi jim ne trebalo pošiljati svojih otrok k verskim vajam. Toda to brezvernim učiteljem še ne zadostuje. Sedaj agitirajo proti temu, da naj otroci niti v nedeljo ne obiskujejo katoliškega bogoslužja.

Kakor hitro zrastejo ptiču peruti, mora zapustiti gnezdo — to je bila navada v M. jevi družini. Tretji, Peter, kojemu se je zdelo, da je ta čas prenaglo dotekel, bil je dolgo neodločen, kateri stan bi si izvolil, končno vendar izjavil, da želi biti trgovec. Prav zabavno, mislil si je, bode stati v trgovini in streči ljudem, kajti že doma — oče je prodajal pisalno orodje — je večkrat pomagal. Seveda na one neprijetnosti, ki učenca često zadenejo, ni pomislil, in le-te so mu kmalu zmanjšale veselje do trgovskega stanu. Zadnji čas se je trgovec radi tega večkrat pritožil očetu. Bil je pa ta trgovec v sorodu z onimi ljudmi, ki jim daje vsak najmanjši pogrešek povod k izbruhu jeze. Tako se pripeti torej nekega dne, ko je bil Peterček pri napolnjevanju steklenice z oljem malce neroden, da gospodar nad njim jezno zakriči: "Poberi se tje, kjer poper raste — ti ne boš nikoli kaj prida trgovec!" Mož, ki se ne šteje h krotkim, ni niti polevico tako hudo mislil, kakor je Peter slutil, ki pa zdaj ni imel tudi nič nujnejšega, kakor se znebiti sivega predpanskega, leteti domov in potožiti staršem svojo bridkost. Oprezno je smuknil mimo očetove delavnice, kajti ko se mu je užaljeno srce malo umirilo, se je zavedel, da pri očetu ne sme iskati sočutja. Poiskal je torej ljubo mamico in jej s potoki solza dokazal svoje gorje.

V M. jevi družini je nastala prava nevihta, ko je oče izvedel, da je pobegnil sin od trgovca, in kaznen, ki je zato Peterčka zadela, je bila kot grenak oreh za njegov ponos. Oče mu je ukazal, da mora prositi trgovca odpuščanja, obljuditi poboljšanje in prositi, da ga zopet sprejme v trgovino. Prej vesel fantič, podal se je zdaj tiho in bledega obraza na pot, ozrši se ne na levo, ne na desno, preudarja, v kakšne besede naj zavije poniževalno prošnjo odpuščanja.

ja. Molitve pred in po pouku opuščajo učitelji na lastno roko. Zaradi ljube slike si prej niso upali duhovniki ustvarjati katoliških strank, sedaj pa so jim sovražniki zrastli čez glavo. Kjer stremijo nasprotniki po takih ciljih, tam ne sme biti slike in miru.

Francoska propada. Naši liberalci gledajo s posebnim veseljem tja na Francosko, kjer se najbolj tepta vera in pravica. Srčno si želijo tudi pri nas enakih razmer. Francoski sociologi pa s strahom opazujejo posledice framazonstva in brezvernosti. Francoski pisatelj Clement je sestavil statistiko, ki kaže, da pada francosko prebivalstvo od leta do leta po svojem številu. Leta 1800 se jih je rodilo na Francoskem na tisoč 40, dandanes pa na tisoč le 19. Leta 1800 je bilo na celiem svetu 28% ljudi, ki so govorili francoski jezik, danes jih je le še 10%. Kmečko prebivalstvo se manjša. Pred 60 leti je bilo na Francoskem % vsega prebivalstva kmečkega stanu, danes jih je le tri petine. Nasprotno pa narašča oderuški kapital. Leta 1780 ga je bilo še le 38 milijard, danes znaša že 250 milijard. — Kapital-krovose se množi propada pa jedro naroča: kmečki stan. Po naukah narodno-gospodarskih učenjakov je to redno znamenje, da se bliža narodu smrt. Še žalostnejše številke kažejo ločitve zakonov. Od leta 1898 do leta 1908 so se ločitve zakonov podvojile, ne da bi narastlo število prebivalstva. Leta 1898. je bilo 4641 slučajev ločitve, leta 1908 pa 9687. Najbolj žalostno je pa to, da se ločitve ponavjevajo med delavstvom. Francoska prednjači še vedno v mržnji, v boju zoper vero, prednjači pa tudi v žalostni sliki propadanja naroda. In takih razmer si žele pri nas slovenski liberalci!

Cenjenim naročnikom.

Zopet je pred durmi novo leto, ko bo treba obnoviti za leto 1911 naročnino na "Slovenskega Gospodarja".

Denar se naj pošilja po položnici, ki naj se natančno izpolni. I m e s e n a j r a z l o č n o p i š e , r a v n o t a k o t u d i p o š t a . Stari naročniki naj zapišejo na položnici nad besedami "Položnica" besede: **Star naročnik**; novi naročniki pa naj na istem mestu napišejo besede: **Nov naročnik**. Ravno tako se naj zapiše na nakaznico "nov" ali "star", če pošlje kdo denar po nakaznici. S tem nam prihranijo naročniki mnogo, mnogo časa. Torej ne pozabiti!

"Slovenski Gospodar" bo stal s prilogo "Gospodarske Novice", kakor dozdaj 4 krene na leto.

Na tem potu sta ga opazili dve temni očesi... "Tukaj se je pa nekaj posebnega pripetilo, kar se splača zvedeti, mislila je perlja K., ki je šla z jerbasom v roki mila kupovat. Sledila je Petru, in mesto da bi kupila svojo robo pri milarju, mora takrat kupit k trgovcu za Petrom. V istini sliši v svojo največjo zadovoljnost, kako fant z jokajočim glasom zdaj pa zdaj spregovori besedico in trgovcu mu večkrat prekine svoj govor. Rada bi še dalje ostala v trgovini, toda žal, manjka ji denarja za nakup nepotrebnih reči. Mora se torej tiho preudarajoč, kakor sodnik, odstraniti. Kaj je neki premišljevala?

Petru je vse bolje iztekel, nego je mislil. Jeza njegovega gospodarja se je že davno polegla; govoril je mirno in resno s fantom ter v njegovo začudenje in zadovoljnost povedal, da ga sicer nazaj ne sprejme, pač pa bode očetu svetoval, da ga pošlje v večjo trgovino mesta M., kjer bode imel priložnost, izuriti se pozneje tudi v knjigovodstvu. Dejal mu je, da bi radi njegove lepe pisave in drugih zmožnosti bilo škoda, da ostane v majhni trgovini.

Kljub temu, da je oče sprva ugovarjal, pride Peterček vendar čez par tednov k velikemu trgovcu v daljno mesto. Starši so bili ponosni, da je sin še tako mlad, pa že tako daleč v tujini.

Naenkrat se pa vzdigne v rojstnem mestecu našega mladega znanca oblak, ki je napovedal hujšo nevihto od one pri pobegu Petrovem iz trgovine. Razširjala se je vest, da je trgovec Peterčka radi tatvine zapobil, in starši so bili primorani, poslati ga učiti se tja v daljno mesto. Mati Petrova je dobila to vest kmalu na ušesa. Kako rada bi bila možu vse prikrila; toda tega ne sme, oče mora rešiti čast svojega otroka.

Vse dosedanje naročnike prosimo, da nam ostanejo zvesti. Vsak naj skuša pridobiti še vsaj enega novega naročnika! Uredniki pa bodo posvetili listu vso skrb, da bo res zanimiv in zabaven. Posebno bo delal urednik „Gospodarski Novic“ na to, da bo ta prepotreben list za našega kmeta prinašal mnogo kritistnega in poučnega berila!

Zdaj torej vrli somišljeniki, na agitacijo, da bo naš list v kratkem v vsaki pošteni slovenski hiši!

Uredništvo in upravnštvo.

Razne novice.

* Veselo novo leto želi dopisnikom, priateljem, naročnikom in čitateljem uredništvo in upravnštvo.

* Hvala. Ob koncu leta smo. Hvala najprej Bogu, da je blagoslovil naše, četudi nepopolno, a vedno z najboljšim namenom storjeno delo. Hvala vsem priateljem lista, ki so mu stali z bodrilno besedo in z nasvetom v dobrih in slabih časih ob strani. Hvala vsem našim dopisnikom, ki so nesebično pospeševali dobro stvar. Hvala tudi vsem čitateljem in naročnikom, s kojimi nas je vezala ozka vez istega mišljenja in naziranja. Obenem pridružujemo tej hvali prošnjo, da nam ostanejo vsi zvesti in naklonjeni tudi v novem letu. Dal Bog, da bi kmalu z vestnim in navdušenim delom dosegli, da bi izginil slab časopis iz zadnje slovenske hiše, in na njih mesto stopili dobri, v katoliškem, narodnem in kmetu prijaznem duhu pisani časopisi.

* Močni smo. Nasprotniki morajo svoje časopise ustaviti, ker jim manjka naročnikov. Naši listi „S. Gospodar“, „Straža“ in „Naš Dom“ pa od leta do leta lepše napredujejo, in prepričani smo, da bodo priatelji tudi letos veliko število novih naročnikov pripeljali v naš tabor. Močni smo, a hočemo postati še močnejši. Povsed se lahko častno primerjamo z vsemi našimi nasprotniki, bodisi da so štajercijanci, ali pa odkriti in prikriti liberalci. Naša politična moč se izraža v številu deželnih in državnih poslanec; naša gospodarska moč v velikem številu različnih začrtov; naše prosvetno stremljenje v krasno izpeljani izobraževalni organizaciji; naša moč za bodočnost pa leži v biseru naših organizacij, v mladinski organizaciji. „Slovenski Gospodar“ je pridno in pošteno delal za moč in rast naše stranke, zato pa tudi zaslubi, da ga razširjamo še tam, kjer ga ni!

* Agitirajte! Priatelji lista, na vas se obračamo, da nam pridobite z novim letom mnogo novih naročnikov. Kjerkoli je nasproten list, izpodrinite ga, in na njegovo mesto naj pride „Slovenski Gospodar“. Veliko hiš je brez vsakega lista. V te hiše naj zahaja z novim letom „Slovenski Gospodar“. Za nemčurske in liberalne časnike storijo njih pristaši izredno veliko, ne zaostajmo za njimi, temveč prekašajmo jih v delu za dober list!

* Zanimivo. Zadnje strani našega lista so posvečene inseratom ali naznanilom. Izmed vseh spodnještajerskih listov se prodajalec, kupovalci in vsi, ki delajo z naznanili, najrajši poslužujejo našega lista zaradi velikega števila naročnikov. Zato pa ima tudi vsaka številka našega lista okroglo 70 naznanil. Zanimivo je gledati, kako zanimanje vzbujajo inserati posebno v Mariboru. Komaj je izšel list, prihajajo iz vseh krogov ter iščejo po njem; česa? Najprej inseratov. In drugi dan prihajajo ljudje iz okolice ter posebno zjutraj stojijo okrog tiskarne ter prelistujejo list in iščejo s pozornostjo inseratov. Prihajajo hlapeci in dekle, da pogledajo za novimi službami; prihajajo posestniki, da prodajo in nakupijo posestva; prihajajo trgovci in agenti, da ponujajo svoje blago. Kdor inserira v „Slov. Gospodar“, njemu se zgodi njegova želja in prismeji se mu pričakovana sreča nasproti. Opozarjam na naš inseratni del, da se ga naj vsi, ki rabijo reklame in gospodarskega uspeha, pridno poslužujejo.

* Imenovanje. Cesar je imenoval dr. Andreja Karlina, kanonika ljubljanskega stolnega kapitelja, tržaškim škofom. Veselimo se, da pride na to važno mesto zopet Slovenec.

* Iz sole. Stirizrednica v Grižah se je razširila v petrazrednico. Razpisani sta službi učiteljice na ljudski šoli pri Sv. Barbari pri Mariboru in Sv. Rupertu v Slov. gor. Zahteva se znanje obeh deželnih jezikov. Prošnje do 31. decembra 1910 na pristojna krajska šolska sveta.

Jeza očetova je bila brezmejna, ko je vse to zaznal. Ubog sicer, pa pošten je bil vedno, taki pa morajo biti tudi njegovi otroci. Grozil se je: „Na momem imenu ne trpim madeža, če mi je tudi polovico mesta tožiti radi razžaljenja časti.“

Take in enake grozitve slišal je lahko vsakdo od razžaljenega moža. Slišala jih je torej tudi ona perilja, ki je le predobro vedela, da je kriva tega obrekovanja, ki bi lahko mlademu fantu celo življenje ogrenila. Dekla, koja ji je isti popoldan pomagala izžemati snežno-bele rjuhe, vpraša sočutno, če ni perilja bolna, kajti nje prej neutrudljiv ježiček je utihnil in čelo ji je bilo nagubančeno. Naposled postane žalostna še dekla. Saj je bilo vendar tako zabavno poslušati, kako je znala ta žena vsakemu zasoliti, misli si dekla, obžaluoč, da tokrat ni enake zabave.

Perilji je bilo pa, kakor da ji gorijo tla pod nogami. Vedela je, da to ne ostane dolgo skrivnost, kdo je omadeževal ime gospoda bukvovez, kajti mož si je prizadeval to zvedeti, ko se pa to zgodil, potem je ona izgubljena. Sodnijske preiskave, zguba časti in dela, videla je kot sad svoje gostobesednosti. Maršikako svarilo ji je doslej nekdo zaman govoril. „To

* Iz pošte. Poštni asistent Ivan Krajnc v Radgoni, Karol Pseničnik v Zidanem mostu in Jaroslav Novotny v Mariboru so imenovani poštnim oficijalom. Orožniški stražmojster Franc Jecel pri Sv. Trojici v Slov. gor. je imenovan za poštnega asistenta in dodeljen v službovanje poštnemu uradu v Zidanem mostu.

* Imenik odvetnikov se je dal vpisati vpok. deželne sodne nadsvetnik g. Al. Gregorin s sedežem v Celju in je vstopil v pisarno dr. I. Benkoviča (hotel Teršek).

* Premostitev vojaških posadk. Časniki poročajo, da se bo izvršilo spomladni leta 1911 več izprememb v vojaških posadkah. Koroški pešpolk štev. 7 bo predstavljen iz Grada v Trst. V Celovcu ostane samo 4. bataljon imenovanega polka. Govori se tudi, da bosta spodnještajerska pešpolka štev. 87 in 47 izpremenila svojo posadko.

* Škoda pri živini. Velikanska je škoda, ki jo trpi kmet vsled kuge na parkljih in v gobcu, ali kar se na kratko imenuje ta bolezen, vsled slinovke. Ob času slinovke shujša živina. Mleka je manj in ga je težko prodati. Pripeti se tudi, da žival pogine, ali da breje krave izvrzejo. Živinorejec ima vsled slinovke povprečno 60 K izgube za vsako živinčico. Po uradnih podatkih je okuženih približno 20.000 hevov, v katerih je bilo povprečno v vsakem po 20 glav živine, kar da skupno 400.000 glav okužene živine. Ako računamo izgubo pri vsakem živinčetu povprečno na 60 K, potem znaša celotna izguba 24 milijonov kron. Kljub temu se drznejo liberalci in socialni demokrati trditi, da je kmet s ceno svoje živine oderuh.

* Priatelji kmeta. Na Kranjskem vlada sedaj Vseslovenska ljudska stranka pod vodstvom dr. Šusteršiča, in z veseljem je opazovali, da veje sedaj tam kmetom prijazna sapa. Seveda ne ugaja to štajerskim pristnim in slogaškim liberalcem, zato obrekujejo voditelja vseslovenske katoliško-narodne organizacije na vse mogoče podle in grde načine. V teknu mesecov decembra, januarja in februarja se prirede okoli 20 poljedelskih tečajev po kranjski deželi. Predaval se bo o vseh, za kmeta važnih vprašanjih, največ seveda o živinoreji. Veselo gibanje je sedaj na Kranjskem, pred vsem med živinoreji. Stajerci ob tej priliki bridko čutimo, kako nas štajerska dežela zanemarja. Zato pa si bomo moralni pomagati z lastno močjo!

* Česa se vsega boje. Ker so izpostavljeni dijaki v mestih največim nevarnostim, da zabredejo v slabe družbe, so pričeli katehetje srednjih šol z Marijinimi družbami, da rešijo mladino, kolikor je mogoče. Liberalci vabijo mlogo dijaštvu na protiverske skrivne sestanke, katchetje pa v Marijino družbo. Kdo ima bolj prav? Gotovo, da slednji. A liberalcem, katerim so Marijine družbe že od nekdaj trn v peti, so pričeli z vso silo gonjo proti njim. V liberalnih listih pa napadajo na nečuven način katehet in raznašajo neresnice, da bi tako vzeli njihov vpliv. Tako početje je naravnost podlo, vidi se iz njega gniloba liberalnega tabora. Kaj je mari njim za blaginjo mladine, gre se jim le za to, da bi jo spravili v liberalizem. Upamo, da bodo dosegli s takim pisanjem ravno nasprotovo, saj kdor le ni splep, more iz takega postopanja sponzati, komu se sme mladina zaupati.

* „Sokolska“ izobrazba. V Kozani na Goriškem se je dogodil dne 18. t. m. silno žalosten slučaj, ki nam priča, kam plove naša mladina pod sokolsko zastavo. Tega dne je imel tamošnji Sokol ustanovni občni zbor. Po občnem zboru so šli Sokoli v podžupanovo krčmo, kjer so pobijali kozarce, stekla pri oknih, ugasnilo luč, razsajali in kričali. Potem so šli v neko gostilno, kjer so na enak način kazali svojo sokolsko korajžo. Ko so tudi v tej krčmi opravili svoje delo, so šli ven in izzivali mirne ljudi. Ker se ni nihče brigal za nje, so napadli brez povoda prvega, ki jim je prišel nasproti. Dobil je tri smrtna rane: na glavi, na hrbtni in v trebuhi. Na pomoč mu je prihitel neki drugi domačin, a tudi tega so divjaki porezali, da ga je moral zdravnik šivati. Prvi ranjenec je drugi dan zvečer po ludih bolečinah umrl. V pondeljek, dne 19. t. m. zvečer so pripeljali orožniki 8 vklenjenih Sokolov na okrožno sodišče v Gorico. Naslednje dni so jih zaprli še osem.

* Liberalna narednost. Tajnik družbe sv. Cirila in Metoda, gospod Berce, je tožil koroški „Mir“, da je prišel pred poroto. Berceta je zagovarjal liberalce dr. Tavčar, ki je odklonil slovenske porotnike

in poudarjal pred nemškimi, da bi jih pridobil, da je on prijatelj Nemcev. Dejal je dr. Tavčar kot zastopnik družbe sv. Cirila in Metoda: Jaz stojim 10 let kot vodja liberalne stranke; mi smo se zvezali s svobodomiselnimi Nemci, in kdo drug je bil tisti, ki je oznail to zvezo kot izdajalstvo, nego dr. Brej (ki je zagovarjal „Mir“), ki jo je razbil v kranjskem deželnom zboru, in danes igra pred vami vlogo rešitelja Koroške! — K temu rečemo le: To je sramota! „Mir“ je vkljub temu oproščen.

* Denarni polom. V Ljubljani gre polom na sproti Glavna posojilnica liberalnega odvetnika dr. Hudnika, v Celju pa zelo huda prede Zvezi slovenskih posojilnic, kateri predseduje liberalni glavar dr. Kukovec. Kakor v politiki, je prišel tudi tukaj liberalizem do svojega groba. Ta Zveza ima liberalno celjsko tiskarno, koje inventar pa je vreden komaj 50.000 kron; hiša, ki je v Šilerjevi ulici, je visoko obremenjena. Celjska liberalna posojilnica ima tirjati od Zvezze nad 100.000 K; baje je pripravljena, odpustiti par 10.000 K, ako se ji gotova svota v resnici izplača. L. 1909 je odpisala Zveza svojim članicam od njih vleg 33.000 K ter jim ne plačuje nikakih obresti več. Te dni bo baje občni zbor Zveze slovenskih posojilnic, na katerem bo gotovo prišlo do burnih prizorov med vodstvom in članicami. Celjski liberalizem je naredil našemu ljudstvu škodo, kjerkoli je prišel z njim v čotinko!

* Lahkomiselno. Zadržuna Zveza v Celju, katera je popolnoma v liberalnih rokah, je v velikanski zadregi. Ni čuda, ker ima za voditelje ljudi, ki imajo presneto malo razumevanja za denarni promet. Pri Hudnikovi Glavni posojilnici v Ljubljani, ki bo moral te dni likvidirati, ima naloženih čez 300.000 K, katerih pa ne more dobiti nazaj. Tudi Posojilnica v Dolu je bila tako kratkovidna in je naložila pri Glavni precej denarja. Mislimo, da bodo sedaj vendar že obrnile hrbet naše zadruge celjski Zvezi ter se pričrnili naši, katera je tudi v teh časih splošne denarne tesnobe pokazala svojo spremnost in poštenost.

* Pozor pri ljudskem štetju! Z novim letom se bo začelo po celi državi vršiti ljudsko štetje. Štel se bo tudi občevalni jezik, to se pravi, štel se bo, kako ljudje navadno doma med seboj govorijo. Opozarjam, da enkrat svoje somišljenike na tozadnevno ministarsko odredbo, ki določa: „Kdor se štetju odtegne ali naznani neresnične podatke, se kaznjuje glasom par. 30 z denarno globo od 2 do 40 K ali z zaporom do 4 dni.“ Opozarjam tudi na določbo ministrske odredbe z dne 20. avgusta 1910, ki pravi: „Zaradi določitve občevalnega jezika mora števni komisar hišne gospodarje ali samostojno živeče posamezne osebe poprašati, pri stavljenu vprašanju pa se vsakega zapeljavanja in vplivljanja na odgovor tega vprašanja vzdržati.“ V smislu te odredbe se bo ovadilo neusmiljeno vsakoga nemčurja, ki bi napovedal pri štetju napačni občevalni jezik; ravno tako se bo ovadilo vsakega števnenega komisarja, ako bi uplival na slovenske ljudi, da bi napovedali nemški občevalni jezik, zaradi zlorabe uradne oblasti in kot sokrivca napovedbe napačnega občevalnega jezika. Zato prosimo svoje somišljenike, da gledajo števним komisarjem strogo na prste.

* Posli in uslužbenci! Opozarjam vas, da mora ob prilikah ljudskega štetja vsak paziti na to, da gane bodo napačno in krivično vpisali za Nemca. Vsak posel in uslužbenec ima pravico zahtevati od svojega gospodarja, da ga vpiše tako, kakor sam hoče. Ako izve, da mu je vpisal nemški gospodar proti njegovemu volji nemški jezik kot občevalni, naj naznani to stvar nemudoma našim uredništvom (Koroška cesta štev. 5, I. nadstropje), ki bodo dala to stvar preiskati in bodo napravila zanj pritožbo.

* Dolžnost vsakega Slovence je, paziti posebno na nezavedne, manj zavedne in odvisne Slovence, da bodo vpisani pri ljudskem štetju kot Slovenci.

* Kmečka zveza za vso Avstrijo. Nižjeavstrijski krščansko-socijalni kmečki organizatorji namenavajo ustanoviti državno kmečko zvezo. V to organizacijo ljudstva na deželi bi se pritegnili tudi obrtni in delavski sloji, ki žive s kmečkim ljudstvom v ožjem stiku.

* Nakup žita. Vojna uprava kupi po trgovskem običaju za Gradec 2050 stotov rži, za Maribor 2550 stotov pšenice, 12.350 stotov rži in 4150 stotov ovsa, za Celje 100 stotov ovsa, za Celovec 2650 stotov rži, za Beljak 1650 stotov rži. Tozadovna zagotovitvena obravnavna se bo vršila dne 4. januarja 1911 pri e. kr. intendanci 3. voja v Gradcu. Kolkovane ponudbe mora dobiti c. in kr. intendanca 3. voja do najkasneje 9. ure določnine. Tam, kakor tudi pri vojaških oskrbovalnih skladisih v Gradcu, Mariboru, Celovcu, Ljubljani, Gorici, Trstu in Pulju se zve tudi vse natančnejše glede pogojev itd.

* Vplačevanje davkov. Tekom I. četrletja 1911 postanejo neposredni davki na Stajerskem dotedeli, oz. plačeni v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemniški davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosti hišno-najemniškega daveka, in sicer: 1. mesečni obrok dne 31. januarja 1911. 2. mesečni obrok dne 28. februarja 1911. 3. mesečni obrok dne 31. marca 1911. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetb, podvrženih javnemu dajanju računov: 1. četrletni obrok dne 1. januarja 1911.

* Društvene izkaznice. Ob novem letu se navadno preseli več naše mladine v mesta ali industrijske kraje, kjer si poiščejo službe. Za člane naše izobraževalne in mladinske organizacije, ki se presele v mesta in kraje, kjer nimajo svojih znancev, je nujno potrebno, da preskrbe društva, čigar člani so bili,

posebne društvene legitimacije z navodilom, kam se imajo obrniti, da najdejo na dotednjem mestu krščansko društvo in poštene prijatelje. Take izkaznice je že pred nekaj leti izdala osrednja Slovenska krščansko-socialna zveza v Ljubljani. Društveni odbori naj se posvetujejo, koliko takih izkaznic bi lahko društvo za odpojuče člane in naj te izkaznice takoj naroči pri S. K. Z. v Ljubljani.

* **Protalkoholni shod** se vrši danes v Ljubljani. Ako pride dovolj gospodov s Štajerskega, se bo razpravljalo tudi o tem, kako zatrepi šnops in z njim združeno izpodkopavanje nравnosti in ponemčevanje slovenskega ljudstva na Štajerskem.

* **Schulverein** deli božična darila. Vsak nemški učiteljišnik, ki obiskuje v Celovcu tečaj za slovenščino, je dobil 10 K. Slovenci, vidite, kaj je slovenščina vredna!

* **50vinarski novci.** Nova pogodba o kovanju denarja bi moral biti pravzaprav že sklenjena med Avstrijo in Ogrsko, ker poteka dosedanja pogodba z 31. decembrom t. l. Ravno tako kakor bančni privilegij (predpravica), bo tudi ta pogodba podaljšana za 6 tednov. Po novi pogodbi za kovanje denarja naj bi se dovolilo nadaljnje kovanje denarja srebrnih kron, 5kronskih novcev in zlatnikov po 100 K. V zadnjem času pa je stavila dunajska trgovska zbornica predlog, naj se kuje tudi 50vinarske novce. V resnici se marsikje opaža potreba nekega srednjega novca med dvajsetico in kromo.

* **Duhovniške plače** se bodo od 1. januarja 1911 dalje izplačevali potom c. kr. poštne hranilnice. V sled tega neha vsa nakazila pri c. kr. davčnih uradih z dnem 31. decembra 1910.

* **Lončena posoda** postane dražja. Tovarnarji lončenih posod so zvišali svoje izdelke za 10 odstotkov.

* **Svila in baržun** se podražijo. Lastniki tovaren svile in baržuna (zameta) so sklenili zvišati cene svojih izdelkov za 5 odstotkov. Kot razlog temu navajajo podraženje sirovin.

Mariborski okraj.

m Maribor. Naši Orli bodo igrali na dan Sv. Treh kraljev dne 6. januarja 1911 zvečer ob 8. uri v dvorani tukajnjega Katoliškega delavskega društva Flössergasse Štev. 4, zanimivo Medvedovo igro: „Za pravdo in srce“. V Mariboru še ni bila igra na nobenem odru. Vabljeni so vsa okoliška društva in slovenstvo mariborske okolice in Maribora k tej predstavi.

Slovenci in Slovenke v Mariboru in okolici pride na Kraljevo, dne 6. januarja 1911 gledat v dvorano Kat. del. društva boj „Za pravdo in srce“!

Maribor. Gosp. Juro Gredlič je otvoril v hiši gosp. dr. Kaca v Tegetthoffovi ulici brivnico. Gosp. Gredlič je zaveden Hrvat ter ga mariborskim in okoliškim Slovencem priporočamo.

m Kamnica pri Mariboru. Na Štefanovo se je vršil pri g. Kristoviču dobro obiskan shod, na katerem se je razpravljalo o važnosti ljudskega štetja in šolskih zadevah. Govorniki so v poljudni besedi razlagali zbranemu ljudstvu, kako naj postopa pri ljudskem štetju, da se število Slovencev ne bo znižalo ter da bo Kamnica pokazala zopet svoje slovensko lice kot pred 10 leti. Tudi o šolskem vprašanju so govorniki temeljito razpravljali. Zbrani može so z ogorčenjem ugovarjali drzni nameni nemškega Šulferrajna, ki hoče ustavoniti v Kamnici populoma nemško šolo. Može so sami priznavali, da se že v dosedanjem kamniški šoli slovenski deci nemščina preveč vzbija v glavo. Uspeh shoda je bil lep. Ljudstvo si želi še več takih zborovanj. Shodu je predsedoval g. Ciček iz Jelovca.

m Fram. Naše mlaðe izobraževalno društvo je imelo na Štefanovo poučen shod, ki je bil tako obiskan, da je bila dvorana natlačeno polna, in sicer skoro same mladine. Nastopila sta dva govornika in dve govornici. Ferdinand Lešnik je govoril o časopisu; Angela Vešnik o napredku slovenskega dekleta; M. Lešnik o ženskem delu in Jožef Priol o izobrazbi. Ob koncu shoda so se prvič izposodile knjige in časopisi. Naša mladina gre veselo naprej. Drugi shod bo prvo nedeljo po novem letu.

m Hoca. Kas. br. in gospodarsko društvo v Hočah priredi na novega leta dan pri g. Roku p. učno zborovanje popoldne po večernicah. Fantje, dekleta, može, ž. ne, pridite v obilnem številu! Odbor.

m Negova. Bralno društvo ima v nedeljo dne 8. januarja 1911 po večernicah v župnišču svoj redni občni zbor. K najboljnejši udeležbi vabi odbor.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Na Krajevo v petek dne 6. pristopnika 1911 privedi mladenska zveza gledališko predstava. Krasna igra: „Garcia Moreno“, bo gotovo vsakega zanimala. Vrši se žalostna igra v Kito, glavnem mestu južnoameriške republike „Ekvador“ v letu 1-75 in jasno razsvetjuje znane framazanske naume. Tuji bmo slišali zanimivosti o je užalemku počivanju. Da ne bude manjkoval razvedruljega peta, bo skrbel pevski zbor. Naj torej nikdo ne zamudi prilike, zopet videri in slišati kaj k pega in koristnega.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Sedaj je čas, da pokažemo, kaj smo. Plavati nad strankami, je znamenje neznačajnosti. Imeti na vsakem oglu zastave razvite, na prvem oglu za katoliško-narodno stranko, na drugem za slogaško-liberalno, na tretjem za odkrito-liberalno, na četrtem pa skrivaj tudi za Štajerciansko, tako vendar ne ravno može. Bodimo gorki ali pa mrzli, nikdar mlačni. Pokažimo pravo barvo. Sedaj se naročajo novi listi. Zatirajmo z vsemi agitacijskimi sredstvi „Štajerca“, „Sloga“ in „Nar. List“, te različno barvane liberalne

škodljive. Razširjajmo naše liste! Nastopajmo odločno! Skušali bomo dobiti podatke, kaki listi so v našem okraju razširjeni ter jih bomo objavili v „Slov. Gospodarju“. — V četrtek, dne 29. t. m. je protalkoholni shod v Ljubljani. Razpravljalo se bo tudi o razmerah v ptujskem okraju. Zelo dobro bi bilo, da rez začnemo nekaj v tem oziru. Ljudstvo trpi vsled šnopske kuge, a nikogar ni, ki bi ga rešil. Saj ste videli, kako sta zavpila „Štajerc“, „Sloga“ in vse nemško časopisje, ko se je samo opozorilo na to kugo, od katere imajo dobiček nemški žganjarji in slogaški Štarijaši.

Podvinci pri Ptiju. Umrl je dne 8. t. m. kmet Tomaž Čeh, previden s sv. zakramenti. Dosegel je lepo starost 75 let. Bil je dober katoličan, svoj čas občinski predstojnik, dober ud Bralnega društva itd., in je volil vsikdar s katoliško-narodno stranko. V nedeljo se je vršil pogreb, ki se ga je udeležilo ljudstvo v lepem številu. N. v. m. p.!

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Tekom zadnjih treh tednov je smrt pri nas čudno izbirala svoje žrtve. Umrila sta blaga starčka Franc Majcen iz Trnovec, star 88 let, in Janez Dovečar iz Senika, star 80 let. Oba sta bila „zlata ženina“, že 52 let v zakonu. Dne 19. t. m. je umrl v Savecih po hudih bolečinah 15letni mladenič Anton Belšak na zastrupljenju krvii vsled izdiranja zoba. Isti dan pa je ubilo drevo 19letnega zidarja Franca Zemlič iz Koračic.

p Pavloveci pri Ormožu. Pretekli teden je neusmiljena smrt zahtevala tudi v naši vasi svoj plen, ali žalibog, izbrala si je miroljubnega moža občinke, še komaj 50 let starega Matjaža Zadravec. Že lansketo leto je hotela neusmiljenka obiskati blago hišo; dolgo časa je mučila grozna bolezen ženo rajnega, toda molitev nedolžnih otrok je prodrla oblake ter bila uslušana; ljubi Bog je odvrnil nakano neusmiljenke. Lahko si mislite, dragi čitalci, kako žalostni so bili za otroke prazniki rojstva Gospodovega, ko ni bilo drage matere ter hišne gospodinje v njihovi sredini, ker je iskala pomoči v bolnišnicah. Nepopisno žalostni so pa bili letošnje leto božični prazniki v isti hiši; dne 12. t. m. je podrla bolezen očeta in gospodarja na smrtno postelj, in že dne 21. t. m. se je preselil blagi mož v večnost. Bil je mnogo let v občinskem odboru ter pridno deloval za blagostanje občine. Pogreb se je vršil dne 23. t. m.; že mnogo let ne pomnimo v naši vasi tako lepo obiskanega pogreba, kakor ta dan. Za krsto je stopala zapuščena voda z 9 nepreskrbljenimi otroki, katerih solze so rosile pot od domačega praga do groba rajnega. Globoko ginjeni smo gledali na zapuščeno obitelj ter si brisali solze iz oči. Upamo, da ljubi Bog ne pozabi te blage obitelji, kateri enake ni daleč okoli, ter ji pomaga v tem žalostnem položaju.

p Ptujska gora. Tukaj je umrla ena najboljših mater, gospa Ana Žunkovič, rojena Bombek v starosti 77 let. Vzgojila nam je najboljše sinove in hčere, na katere sme biti slovenski narod ponosen. Davorin je c. kr. major v Kromeriju, ki je ostal vkljub svojemu dostojanstvu in vojaški suknji zvest sin milega nam slovenskega naroda. Janko je načuditelj pri Sv. Marijeti niže Ptuja, a Franc je prevzel domačijo ter je znan daleč na okrog kot skrben gospodar, gostilničar in delaven občinski odbornik. Hčerke so vzdeline in skrbne kmetice. — Slava njenemu spominu!

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na sveti dan ob 4. uri zjutraj je v Župeci vasi iz dosedaj še neznanega vzroka nastal ogenj. Zgorelo je gospodarsko poslopje gostilničarju Štef. Beraniču in sosedna koča. Škoda je precej velika in je le deloma pokrita z zavarovalnino.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Lepo in primerno je obhajalo Božič letos naše Bralno društvo na Štefanovo popoldne. Z lepimi narodnimi pesmimi nas je razveselil naš, še sicer mladi, a vendar pogumni, pevski zbor pod vodstvom požrtvovalnega gosp. organista. Čast in hvala njemu in pevskemu zboru za krasen vžitek! Težko nalogu so si naložili mladenci z vprizoritvijo božične igre v 5 dejanjih „V zadnjem trenotku“, a so jo dobro rešili. Igralcii (9) so svoje vloge dobro pogodili, čeravno nekateri, zlasti glavna vloga Franceta Srčnika, niso bile lahke. Človek se mora res čudit tako lepemu nastopu priprrostih mladenciev. Častitamo jim k lepemu uspehu! Ganljiv pa je bil prizor, ko so dečki pred jaslicami in razsvetljenim božičnim drevescem pozdravili z lepo pesmijo božje Dete ter mu darovali: mlado Jagnje, suknjico in svoja srca. Skratka: bil je lep božični večer, ki nam ne izgine tako kmalu iz spomina. Dvorana je bila natlačeno polna; razen domačinov so nas v posebno velikem številu obiskali sosedje iz Cirkovce, Črnci gore (s pevskim zborom in godbo na lok) in Majšberga. Najsrečnejša zahvala vsem za mnogoštevilni obisk!

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Od 9. do 14. prosince 1911 se vrši v Zadružnem domu zadružni fečaj. Poučevalo se bo o poslovanju zlasti posojilnic in drugih zadruž. A vsako dopoldne bodo od 8. do 10. ure splošna predavanja o gospodarskih, zadružnih in splošno kmečkil zadevah, ki so ravno v sedanjem času zelo važne. Predaval bodo zastopnik splošne avstrijske Zadružne zveze z Dunaja, odposlanec c. kr. Kmetijske družbe v Gradcu in g. nadrevizor Pušenjak. Ker je dandanes bolj ko kedaj potrebno, da je vsak kmetovalec dobro poučen o vseh vprašanjih in zadevah kmečkega stanu, naj nihče ne zamudi te lepe priložnosti. Vsi kmetje iz domačine in sosednjih župnij bi naj si doma tako uredili, da bi se od 9. do 14. prosince vsak dan lahko udeležili teh velenih predavanj. V znanju je moč! Čim bolj bomo poučeni kmetje o zadevah svojega stanu, tem večja bo tudi naša moč!

p Sv. B. Frank v Slov. gor. Za dočasne zimske dni bomo tudi mi priredili veselo zabavo našim mladim in starem na Kraljevo t. j. 6. januarja po večernicah šolskih prostorij. Igrali se bodo a igri: „Poštna skrivnost“ in „Strahovi“. Potem bo šaliva posla in žaljivi srččekov. Prosta zabava v Horvatovi v g. Št. ožiljki udeležbi vabi.

p Sv. Barbara v Halozah. Dne 24. t. m. se je vršila v župnišči pri Sv. Barbari v Halozah božičnica za uboge šolske otroke. G. župnik J. nez Vogrin so obdarovali 26 otrok s toplo obleko, za kar juri bodi v tem poti izrečena v ipriscrni za zahvala.

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Bralno društvo ima svoj 8. redni občni zbor dne 8. prosinca 1911. Na dnevnem redu je poročil tajnika blagajnika, ki ižnica rja volitev odbora, sprejemanje udov in pončni govor g. dr. Leskovarja iz Maribora.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Liberalci vseh različnih kalibrov hočejo zopet motiti naše dobro ljudstvo ter je spraviti na svojo stran. Seveda po ovinkih in po možeh, ki niso bili nikdar ne miš ne tič. Liberalci ni bil nikdar prijatelj kmečkega ljudstva. Kadar sedijo z nami skupaj, se nam laskajo, od zadaj pa nas imajo za neumne kmetavzarje, ter nas odirajo, kjer nas morejo. Vse pijačke kmečkega stanu, ali niso stebri liberalnih in slogaških strank? Da liberalni učitelji obsojajo politiko pred vsem naših deželnih poslancev, je razumljivo. Gre se za nove, višje plače. Zato pa se trudijo sedaj vsi liberalci, liberalčki in slogaši, da bi nas spravili iz Kmečke zveze ter nas postavili v vrste, katere bi precej skrivno, potem pa javno vodili ljudje, kakor dr. Kukovec ali pa celo radi hudodelstva po par 128 nekaznovani dvorni svetnik Ploj. Kdor je mož, ostane zvest svoji stranki!

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Pretekli ponedeljek, dne 19. t. m. ob 7. uri zjutraj je v nežni mladosti 16 let umrl na Ženiku pri Sv. Juriju ob Ščavnici Anton Muhič, šestošolec mariborske gimnazije. Podlegel je vnetju srčne vrečice. Bil je priden in vzoren dijak, a ni mu bilo usojeno, da bi dosegel svoj cilj, Bog ga je poklical prej k sebi. Sprevod, ki se je vršil v sredo, je vodil ob spremstvu gg. domačih duhovnikov in g. ljutomerskega kaplana A. Lovreca, njegovega profesor preč. g. dr. Anton Medved iz Maribora. Ta sprevod je pokazal, kako je žalovala cela fara za načebudnim mladencem, ki je moral prerano v grob. Spremljali so ga k večnemu počitku njegovih sošolci iz Maribora, vsi učenci domače ljudske šole pod vodstvom učiteljstva ter velika množica ljudi, zlasti mladine. Ob odprttem grobu mu je govoril gosp. dr. Medved prekrasni nagrobeni govor, ki je ganil vse navzoče do solz, ter se poslovil od njega v imenu cele fare in v imenu mariborske gimnazije. Naj v miru počiva!

l Kapela. Na Štefanovo je bilo pri nas zelo živahno. Naše Bralno društvo je priredilo tombolo, ki je zvabila zelo mnogo ljudi v prostore Horvatove gostilne. Občinstva je bilo toliko, da so morali mnogotri oditi, ker niso dobili prostora. Prireditev se je pričela s pozdravom društvenega predsednika gosp. Divjaka, ki se je zlasti tudi zahvalil vsem onim, ki so kaj darovali za tombolo, ali so se pa drugače trudili in žrtvovali. Po pozdravu je imel urednik Kempferle iz Maribora poučni govor, v katerem je tolmačil važnost izobraževalnih društev, in pozival v prvi vrsti mladino k živahnemu društvenemu delu. Nato se je pričela tombola. Žalibog smo imeli za toliko občinstva premalo listkov, in smo morali radi obilice darov, ter da je vsak lahko poskušal svojo srečo, tombolo ponavljati. Akoravno je radi tega trpela tombola dolgo časa, je vladalo med zbranim občinstvom vendar veselo razpoloženje. Domači orkester in Šentjurjevski pevski zbor, ki sta med odmori neumorno prednašala veselje slovenske pesmi, sta poskrbeli, da je bila radost še večja. Upamo, da je čisti dobiček tombole precejšen in bo društvo, kateremu je bil namenjen, zelo dobro došel, ter bo le pospešil njegov živahen razvoj.

Konjiški okraj.

k Prihova. Prvo pojasnilo naprednemu dopisniku v „Štajercu“, stanujočemu na Razkotcu na slovenskem Štajerskem. Osem dni potem, ko je zagledal Štajercijancev dopis beli dan, se me je vendar nekdo usmilil in mi prinesel list. Ko preberem silno dolg članek, spoznam, da me preveč hvališ in da nisem nič prida, ker me „Štajerc“ hvali. Zdi se mi pa vendar potrebno, da pojasmim nekatere stvari glede moga politikovanja, ki se strinja s krščanskim naukom in je zato dovoljeno. Dopisnik piše med drugim: „Kaj briga gosp. kaplana, če bere eden ali drugi „Štajerc“? Pravi, da se gre za vero, a mi tega ne veruje. Ali ste ga slišali? Kakor marsikaterih drugih resnic ne verujejo, tako Štajercijanci tudi nočajo verovati sv. cerkvi, da je greh, brati veri sovražne spise, to je take knjige in časnike. Veš Tonček, ako hočeš biti „krščansko“ pravičen, moraš imeti za greh in se torej ogibati tistega, kar te uči Kristusova sv. cerkev; drugače tvoja pravičnost ni krščanska, ampak zlodejjeva. Veselo novo leto! — A. Bukovšek, kaplan.

k Konjice. Krajiški sv

je odskakovati na vozu, ki pada po trdjem kamenju, kot na barki, ki se ziblje na nežnih valovih. Prestrashen gleđam okoli, kaj to pomeni. In kakšen prizor se mi nudi! Pred menoj je z vodo in blatom preplavljena cesta, iz katere mole do pol metra in še debelejši kamni, za temi ravno tako globok prepad, tam zopet mehka tla, da človek z največjim naporom s posočjo živali spravi prazen voz in svojega rojstva kosti komaj iz te luže. Čim bliže prihajam sromeljskemu vinorodnemu kraju, tem globokeje tičim v blatu in tem večje skale mi je preskakovati. Vsakdi si lahko predstavlja, koliko mora v teh krajih vsled zanemarjenje okrajne ceste trpeti uboga žival in kaj tudi voznik. Še danes hvalim Stvarnika, ki je spojil tako močno dušo s telesom, sicer bi jo gotovo izgubil na sromeljski cesti. Nič boljša ni tudi cesta Globoko-Pišece. In sedaj vprašamo: Kako dolgo bomo že ječali pod jarmom posilinemških grajščakov? Naša, nam nad vse naklonjena štajerska vlada je gotovo pozabila, da je doba tlake že davnog minula, sicer bi nam ne navzela na vrat takega vladnega komisarja.

b Zabukovje. Tukajšnji lovski paznik z imenom Franc Krajnc iz Trebež se posebno odlikuje kot izvrsten pasji strelec. Dotični hoče k vsakim praznikom ustreliti kakega psa. Pred Vsemi svetniki je ustrelil Franc Vrtačniku, kmetu v Stržišu njegovega hišnega psa ter ga pustil ležati tri dni na površju zemlje prav blizu občinske ceste. Šele po preteklu treh dni, ko mu je Franc Vrtačnik v navzočnosti ene priče žugal, da ga bode naznani politični oblasti, ako ne zakopljene psa, se je zbal stroškov, ki bi mu ob tej priliki narasli ter pokopal psa. Dasiravno je dotični kmet res zadolžen, bi bil vseeno rajši zgubil 60 K v gotovini, kakor pa dal ustreliti psa. Saj to vsak, kdor je v tej stvari količaj zveden, lahko razsodi, da se zvest hišni pes dostikrat ne da preplačati z nobenim denarjem. Tukajšnji lovski izvedenec in liberalac Božič je pa cenil dotičnega psa samo na 8 K.

b Šmarje pri Sevnici. Slovo. Ker se mi ni mogče osebno posloviti od vseh znancev in prijateljev, oziroma svojih sestričnic, članic Dekliške zveze, vam kličem danes, odhajajoča na lepo Gorenjsko: Z Bogom! Ostanite zdravi! — Šmarje pri Sevnici, dne 22. decembra 1910. — — Pepca Senica.

b Planina. „Štajerčev“ dopisnik pa gotovo nima drugega dela, kakor to, da piše v „Štajerču“. Sicer pa sedaj vemo, kam pes taco moli. Nikar se preveč ne veseli, da bi ti č. g. župnik na svoje nasramne laži odgovarjal. Ne veseli se tudi, da se s takimi lažmi prikupiš faranom, dosegel si baš nasprotno. Uprali smo, da te bo vendar-le pamet srečala in da se ti bo gnušilo pisati take gorostasne laži v „Štajerču“. Sramota za domačina, ki je začel sejati v fari prepri. Mi vemo, da zavidaš č. g. župniku, da so farani prijavni ž njim. Je-li, da te strašno jezi, ker ne gre pri občinskih volitvah za vas nemčurje tako glađko, kakor poprej. Sedaj sta hodila s Šešerkom res tako pokoncu po trgu, kakor petelin po domačem dvorišču, a sedaj se pa že bolj plaho ozirata, ker vama ti presneti Slovenci tako mešajo račune. Na morebitne daljše napade ne bomo odgovarjali več, ker se nam zdi preneumno, prerekati se s takim listom, kakor je „Štajerc“. Spomnili smo se tudi že starega pugovora, ki pravi: Ako greš skozi kakšno vas in te psi oblajajo, jih le pusti lajati, ker bodo sami radi nehali. — Več kmetov.

Železniške nesreče.

Kakor navadno ob praznikih, tako tudi tokrat pričakovane nesreče na železnicah niso izostale.

Posebno velika nesreča se je zgodila na Koroskem v bližini Beljaka. Poštni vlak, ki odhaja iz Beljaka ob 6. uri 35 minut zjutraj, je trčil vsled goste megle pred postajo v tovorni vlak iz Celovca. Od železniškega objekta so ranjeni 4 uslužbeni težko in 3 lahko, od potnikov poštnega vlaka pa so 1 gospod in 2 gospe lahko ranjeni. Ranjeni vlakovodja Kristijan Ling je vsled svojih ran že umrl.

Velika nesreča se je zgodila tudi na Ogrskem. Med postajama Solymos-major in Gyulavar je trčil osebni vlak v megli v nek tovorni vlak. Zavirač tovornega vlaka je bil ubit, več potnikov je dobilo lahke poškodbe. Lokomotiva in 5 wagonov tovornega vlaka se je razbilo, razbile so se tudi vse šipe osebnega vlaka. Nesreča se je zgodila vsled tega, ker je tovorni vlak pomotoma prehitro odšel.

Na Francoskem so se zgodile na več krajih železniške nesreče. Vsled goste megle je trčil v postaji Arbanats, na železnični Bordeaux-Cette brzovlak v osebnega. Ubit je en vlakovodja in dva vojaka; težko ranjenih je 40 vojakov. Peljali so se vsi na dopust. Na isti progi je trčil nekaj poprej tovorni vlak v drugega; nastale so nereditvenosti v prometu, ki so povzročile tudi to nesrečo. Druga železniška nesreča se je zgodila pri Montereau. Tam je bila ena oseba ubita in dve ranjeni. Nesreča se je zgodila, ker se ni pazilo na znamenja. O veliki železniški nesreči se poroča tudi iz Marmande, kjer je trčila lokomotiva v vlak, ki je prihajal iz Mont de Marsan-a. Osobje vlaka in 10 potnikov je bilo ranjenih.

V Londonu je dne 24. t. m. trčil blizu Kirk-Stephena ekspressni vlak v dve lokomotivi na prog. Stroj ekspressnega vlaka je skočil s tira, jedilni voz je pričel goreti. Mnogo oseb je ranjenih in ubitih.

Iz celega sveta.

Hochheide na Renskem. Pred pol letom smo ustanovili tukaj društvo sv. Barbare za slovenske ruadarje. Boječe je zrlo takrat mlado, komaj 21 udov

broječe društvo v bodočnost. Na vseh črtah pojavili so se takrat sovražniki mladega društva, ter ga hoteli zatreći radi tega, ker je osnovano na verski podlagi, ker mu je predsednik katoliški duhovnik. Toda ta mala četica društvenikov je z božjo pomočjo in na priprošnjo nje zavetnice sv. Barbare krepko odbijala sovražne navale. Danes šteje naše društvo 50 članov ter je praznovalo na dan sv. Barbare, to je v nedeljo, dne 4. decembra, prvikrat praznik svoje mogočne zavetnice na prav sijajan način. Ob $\frac{1}{4}$ na 8. uro služil je sv. mašo nalašča za društvo veleč. g. kapelan Jenster, predsednik društva. Pri sv. maši je sodeloval društveni mešani pevski zbor pod vodstvom pevovodje gospoda Janežiča. Takoj po sv. obhajilu duhovnika je imelo društvo skupno sv. obhajilo, katero so prejeli vsi društveniki iz rok svojega predsednika. Bil je ganljiv prizor, gledati slovenske može in fanete, ki so v tolikem številu in s toliko pobožnostjo prejeli Jezusa v najsvetješem zakramantu. Ob 4. uri po poldan udeležilo se je društvo sv. Barbare polnoštivilno popoldanske službe božje s pridigo, petimi litanijskimi in blagoslovom. Naš mešani zbor pa je ljudstvo takrat kar očaral; slišala se je takrat tudi od domačinov laskava pohvala, da Slovenci izmed vseh tujev najlepše pojo. Po dokončanem zborovanju pričela se je ob 6. uri zvečer društvena slovesnost sv. Barbare z deklamacijami otrok, petjem, gledališko igro: „Nemški ne znajo“, ter krasnimi nagovori. Pri tej slovesnosti so bili navzoči vsi trije tukajšnji veleč. gg. duhovniki, ki so s krasnimi govorji spodbujali Slovence k čednostnemu življenu ter jih vnemali za društvo sv. Barbare. Vse se je vršilo v najlepšem redu ter smemo reči, da je zagotovljena temu mlademu društvu lepa bodočnost. Da se je vse tako lepo steklo, dolžni smo hvalo v prvi vrsti ljubemu Bogu, ki je blagoslovil naše podjetje ter vnel srca društvenikov. Posebno hvalo pa zaslubi gotovo naš ljubljeni predsednik, velečastiti gospod kapelan Jenster. On rodom Prus, a zmožen slovenskega jezika, žrtvuje vse svoje dušne in telesne moči v blagor tukajšnjim Slovencem, ter jih neizrečeno ljubi. Boditi mu izražena torej na tem mestu za njegovo neumorno delovanje najtoplješa zahvala z zagotovilom, da ga naša hvaležna srca hranijo v blagem in večnem spominu. Srčna hvala vsem, ki so k tej slavnosti na katerikoli način pripomogli; posebno gosp. pevovodju Janežiču, vsem pevcom in pevkam, kakor tudi igralcem, ki so svoje vlogo izvrstno pogodili. Vi pa Slovenci na Hochheide, postanite vidje tega lepega društva, gotovo vam bo to ne samo v telesno, ampak tudi v dušno korist. — Društvenik.

360 rudarjev mrtvih. V premogokopni jami Yard Hilton-družbe v Boltonu na Angleškem se je zgodila strahovita nesreča, ena največjih, kar jih je splošno dozdaj v zgodovini rudniških nesreč. Vsled ponemanjkanja svežega zraka so se vneli ogljeni plini v jamah, v katerih je bilo blizu 800 delavcev. Iz globine je svignil silno visok plamen in zemlja se je daleč naokoli potresla. Rešilo se je 400 delavcev, 360 pa je mrtvih!

Snežen plaz usmrtil vojaško patruljo. Pri Toblachu na Tirolskem se je vadila na neki gori patrulja 36. pešpolka pod vodstvom enega poročnika. Nakrat se je začel pomikati sneg navzdol in nastal je plaz, ki je zakopal celo patruljo. Le poveljnik patrulje, poročnik Richling, se je zamogel pravčasno rešiti, in z grozo je gledal, kako mu je pobral plaz podrejene vojake. Pohitel je v najblizišču vas po pomoč. 400 ljudi se je spravilo na rešilno delo, in našli so po dolgem kopanju v snegu vseh šest vojakov patrulje mrtvih.

Novo sredstvo proti epilepsiji (božjasti). Iz Peterburga poročajo, da je zdravnik dr. Lion izumil novo sredstvo proti božjasti — Arseno-Cerebrin, ki ga je v nad 100 slučajih uporabil z vesphem. Zdravnik trdi, da teden dni po uporabi prenehajo božjastni napadi, in tudi če je bolezna starca in težka. Te dni bo dr. Lion v petrograškem zdravniškem društvu predaval o svojem novem zdravilu.

Rokavice iz podganje kože. Dosedaj se je ubijalo podgane zato, ker se jih je smatralo kakor raznalske raznih bolezni, ne da bi se zamogel človek z njimi kako okoristiti. Sedaj so pa pričeli loviti to žival radi nje — kože. Ker je začelo v industriji usnja primanjkovati primernega gradiva, so prišli na misel, da bi se dalo iz podganje kože pritegniti fino usnje. In res za vezanje knjig, za izdelovanje rokavic in enakih stvari daje podgana gradivo prve vrste. Posebno na Angleškem zelo iščejo to novo vrsto safina. Lov na podgane je postal posel, ki mnogo nosi, in uničevalna vojska proti podganji nadlegi je zapričela. Nek londonski list pravi, da se zamore vsak dan čitali v londonskih novinah oglase, v katerih se išče kmalu 100, kmalu tisoč in celo 10.000 podganjih kož. Dohodki, ki so jih dobili letos lovci na podgane, ceni so nad 1 milijon kron. Kmalu utegne priti trenotek, ko ne bo mogla dajati Anglija dovolj teh kož.

Poročilo o živinskem sejmu v Gradcu dne 22. dec. 1910.

Na sejmu je bilo 123 velov, 8 bikov, 41 krav in 6 telet Prodajali so se dobro rejeni voli od 94 do 104 K, srednje debeli voli od 84 do 96 K, suhi od 78 do 82 K, dobro rejeni krave od 72 do 82 K, srednje debeli od 58 do 70 K, sube krave od 48 do 54 K, biki od 78 do 96 K.

Poročilo o živinskem sejmu na Dunaju dne 24. decembra 1910.

Na sejmu se je prigralo 1892 komadov goveje živine in sicer 1081 komadov rejenih živin, in 34 komadov pašne živine. Prodajali so se dobro rejeni ogrski voli od 74 do 90 K, biki in krave od 80 do 108 K za 100 kg žive teže.

Svinjski se em na Dunaju dne 24. dec. 1910.

Naznanjenih je bilo 18026 svinj, prgalo se je pa o začetku sejma samo 5952 pršičev in 6137 debelih svinj, skupaj 120:6 svinja.

Plačevalo so se dobro rejene svinje od 1 K 38 vin. do 1 K 40 vin., srednje svinje od 1 K 30 vin. do 1 K 34 vin., lakte vrste po 1 K 18 do 1 K 28 vin. 1K 20 vin. za 1 kg žive teže.

Najnovejše novice.

Iz pošte. Poštno ravnateljstvo je imenovalo Ljubomilo Mešiček za oficijantino v Ljutomeru.

Južna železnica. Imenovani so: za nadrevidenta Karl Oroszi v Sevnici; za revidente: Albert Kofler v Mariboru, Hermann Tennenhäuser v Vuhredu, Jožef Medved v Prevaljah, Rudolf Jakhel, Anton Petek in Ludyk Armbruser, vsi v Mariboru, K. Kojzar v Ernovžu, Feliks Rainer v Rajhenburgu, F. Izda na Zidanem Mostu, Benjamin Sperber na Pragerskem v Viktor Adamič v Slov. Bistrici; za adjunkte: Jožef Žnidarič v Halbenrajnu, Franc Pektot v Trbovljah, Alojz pl. Wittinghausen v Mariboru, R. Janeč v Sinčavesi, Friderik Perme v Trbovljah, Andrej Klavora na Zidanem Mostu, Robert Jörgen v Celju, Ivan Kuster na Ponikvi, Ernest Franke na Zidanem Mostu, Valentín Brenc v Poljčanah, Josip Balder v Poljčanah, Rihard grof Trips v Spodnjem Dravogradu, Janez Valant na Pragerskem, Karl Frischenschlager v Mariboru, Franc Geisler v Ptiju, Valter Glier v Celju, Robert Klavik v Spielfeldu, Franc Synek v Brežicah, Janez Dercic na Zidanem Mostu, Franc Porzer v Celju, Franc Thörmer v Mariboru, Andrej Haladea v Ptiju, Gašpar Dolenc v Mariboru in Janez Malgaj na Grobelnem; za asistent: Karl Pavline na Grobelnem in Ignacij Opelka v Mariboru. Definitivno so nastavljeni: Fr. Weitzer, provizorični adjunkt v Celju, in provizorični asistenti: Adalbert Gleindel v Mariboru, Robert Urbanski na Pragerskem, Franc Seničar v Spodnjem Dravogradu, R. Lorenci na Pragerskem, Josip Pilh v Slov. Bistrici, Anton Fogel v Spodnjem Dravogradu, Anton Gostič v Sinčavesi, Franc Hanzliček v Breznom, Janez Badimra v Spodnjem Dravogradu, Franc Majcen v Poljčanah, Alojzij Aigner v Vuhredu, Eduard Schulz v Štorah in Artur Prommer v Ptiju. Za provizorične asistente: Filip Kurent v Sl. Bistrici, Franc Bolka v Ernovžu, Josip Kiendl v Spielfeldu, Klemen Kasper v Ernovžu, Karl Kupke v Sinčavesi, Karl Olbrich v Št. Lovrencu, Rajmund Cauner v Spielfeldu, Alojz Kovačič v Brežicah, Feliks Pristavec v Trbovljah, Ivan Rupre na Grobelnem, Herman Schnell v Rimskih Toplicah, Fr. Škof na Zidanem Mostu, Josip Valenčič v Račah in Ivan Lukanc v Št. Juriju ob juž. žel.

Poličane. Včeraj zjutraj je umrl tukajšnji upokojeni nadučitelj gosp. Martin Čokl. Zapušča žalujočo vdovo in 10 nepreskrbljenih otrok. N. v m. p.!

V izložbenem oknu naše tiskarne je razpostavljenha slika, predstavljajoča z i m s k o i d r o. Slika je lepo delo gdč. Pepice Brandl-ove in umetniške vrednosti. Vse ljubitelje umetnosti in lepih slik opozarjam na to izborni delo mlade slikarice.

Sv. Jurij ob južni železnici. Dne 7. novembra t. l. otvorilo se je drugo šolsko leto na deželnem kmetijski šoli v Št. Juriju ob juž. žel. Prihiteli so semaj kmetišči iz vseh okrajev Spodnje Štajerske, hoteči si pridobiti potrebnih znanosti za bodoči poklic. Sprejeti so bili sledeči: Arnuž Jakob od Sv. Lenarta v Slov. gor., Martin Hrašovec od Sv. Jurija ob Ščavnici, Habjanič Leopold od Sv. Miklavža pri Ormožu, Hauptman Filip od Sv. Križa pri Mariboru, Andrejko Žeželj od Sv. Petra na Medvedovem selu, Salobir Matija iz Dobja pri Planini, Robar Ivan iz G. Polškave, Pučnik Anton iz Prihove, Obstrak Anton od Sv. Boltenka v Slov. gor., Sagaj Matija iz Ljutomerja, Mravljak Anton od Sv. Antona na Pohorju, Kunej Alojzij iz Rajhenburga, Satošek Franc iz Podsrdeča, Jankovič Franc od Sv. Marijete pri Ptiju, Nemec Tomaž iz Polenšaka, Pečolari Franc iz Slov. Grada, Porte Ivan iz Trbovelja, Mirnik Alojzij iz Celja, Stigl Anton iz Razborja, Menih Alojzij od Sv. Mihaela pri Šoštanju, Stiglic Anton iz Rečice, Rifl Ferdinand iz Laškega trga, Irman Lovro od Sv. Martina v Sav. dol., Kosirnik Franc iz Studenic pri Mariboru.

Na pravočasno naročitev

Thomasove moke za gnojenje travnikov, pašnikov in polja za krmo se sitem opozarja.

Jamčimo za čisto in polno vredno Tomaževomoko in pošiljamo izključno le v plombiranih vredah, z varstveno znamko in navedbo vsebine.

Tovarna za Thomasov fosfat z z o. z. Berolin W 35.

Kmetje, zahajavajte pri svojih pošljataljih gnoja Thomasovo moko „Sternmarke“. Brošure o porabi iste pošilja gori imenovana tvrdka zastonj. 832

Listnica uredništva.

Sv. Ema, Bizeljsko: Kar tokrat izostalo, pride v jedni prihodnjih številk. Zelo hudo nam je radi prostora! Pozdravljeni! — Makole, Rajhenburg: Prepozna za to številko.

Cene deželnih pridelkov.

Ime pridelka.	Gradeč	Maribor	Celje	Pnij		Ormož					
				K	v						
Pšenica	50 kilogramov	10	—	10	50	12	—	10	50	10	50
Rž		9	—	8	—	9	—	8	50	9	—
Ječmen		9	—	8	50	9	—	9	50	9	—
Oves		9	—	8	75	9	—	10	—	9	—
Koruzna		7	50	8	—	8	—	8	—	7	75
Proso		7	—	7	75	10	—	7	—	8	—
Ajda		8	88	7	50	9	—	8	—	8	—
Sladko seno		—	—	2	25	2	50	3	20	3	50
Kialo		—	—	—	—	2	—	2	60	3	—
Slama		—	—	1	75	2	—	3	—	2	50
Filzola		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grah		—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Leča		—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Krompir		—	—	—	48	—	—	—	—	—	—
Sir		—	—	—	40	—	—	—	—	—	—
Surovo maslo		—	—	2	50	—	—	—	—	—	—
Maslo		—	—	1	80	—	—	—	—	—	—
Speh, svež		—	—	1	70	—	—	—	—	—	—
Zejje, kisla		—	—	—	24	—	—	—	—	—	—
Repa, kisla		—	—	—	20	—	—	—	—	—	—
Mleko	1 liter	—	—	—	—	22	—	—	—	—	—
Smetana, sladka		—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
"		—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav		—	—	8	50	—	—	—	—	—	—
Jačce, 1 kom.		—	—	—	06	—	—	—	—	—	—

Steckenpferd-

milo z lilijskim mlekom

Najmehkejše milo za kožo
kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi. 138

Nobena konkurenca

če je še tako nevošljiva in sovražna, je v stanu, daš izkušeno

Z-kromo
za svinje, ki je :::
dvakrat tako redilna kot krvna krma in 3 krat tako redilna kakor koruza, prekositi. :::

Dokaz:

Največji svinjerejec spodne-avstrijski, gosp. Hofbauer in Elendsu, je to leto sam že 800 vred Z krme skrmil.

St. 1 za rejo
pospeši rast prasčkov.
St. 2 za pitanje. 792

Svinje postanejo do 2 kg vsak dan teže; fino meso. Po 50 kil za 11 K 50 vin. z vrečo vred od tovarne. Ne pozabite tudi naročiti, da se vam pošljo ceniki o

Hypo za konje,
ki je ceneje, a redilneje kot oves, o

Molko za krave,
ki donese mleka zelo povsina in mleko zboljša in o

Z-krmi za perutnino
(100 % več jajec) zaston.

Glav. zastop. "Zdrženih tovarn za močna krmila a.d." **Bratje Taussky**, Dunaš II. Pra-terstrasse 15/5

Vsim cenjenim odjemalcem želim srečno in veselo novo leto ter se priporočam za daljša cenjena naročila. Izdelovatelj sodavice in pokalic

Ivan Naraks
na Zgornji Ložnici

Pojasnila o inseratih daje

upravnosti samo tistim, ki priložijo vprašanje znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 24. decembra 1910

Gradeč . 14 44 22 37 82

Dunaj . 6 18 90 61 70

Delavnica za popravila!

črna postriža!
črna postriža!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroki! Ilustr. ceni zastoni!

Gramefona ed 20 do 200 K.

Niklasta remont.-ura K 350

Pristna srebrna ura " 7-

Original omega ura " 18-

Kuhinjska ura " 4-

Budiljka, niklasta " 8-

Poročni prstani " 2-

Srebrne veržice " 2-

— Večletna jamstva —

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gospeska ulos 28.

Kupujem zlatino in srebro.

Lepo posestvo tik železniške postaje Pesnica pri Mariboru, obstoječe iz 11 oralov zemlje in sicer travnika, sadosnik, njiv in gozd ter lepe zidane z opeko krite hiše in viničarie se ceni primereno in jako ugodno takoj proda. Iztotam se proda tudi manjše posestvo, ki meri 5 oralov in sicer obstoji iz travnika, sadosnika, njive in lesene hiše. Obe posestvi imate krasne lege za vinograde. Natančne cene pri g. Zinauer Sv. Jakob v Slov. gor.

Želim kupiti dobro obranjeno hranilo. Kdor bi takega imel na prodaj, naj to nasesti Francu Hovnik, organistu v Pamečah pri Slovenjgradcu.

Kupim deset ali tudi več vagons letošnjih smrekovih storžev, štruč iz drevja odstrganih po najvišji ceni. Ponudbe vspremjam: Klubport "Avstrija" v Slovenski Bistrici, Štajersko. 983

Skrbna vdova, 35 let srara, na novem poslopju, blizu železnične, želi pridnego kamnoseka z nekaj premoženjem omogočiti. Naslov se presi pod "dobro srce" na upravo.

959

Redka priležnost. Proda se zelo lepo posestvo na lepem kraju, z gromom, travnikom, sadosnikom, njivami, dobro zaraščenimi brajdami; hiša je v d. brem stana in z opeko krita. Naslov se zve v upravnosti.

845

Jako lepo posestvo se proda, lepa lega, pripravno za vsakega gospoda kot letovišče, ali za skrbnega gospodarja, arodiranjo 14 1/2 oralov, 20 minut od kolodavra, 5 minut od glavne ceste, 4 1/2 oralov travnikov, 4 oralne njive, 800 sadnih dreves, brajde, vrt, 800 sežnejev vinograda (polovica novi nasad), vse v najboljšem redu in dobro gnojeno, 6 oralov gozda, lepa gospodska hiša, devet prostorov, podstrešje, klet in hram gospodarski poslopje, hram in hlev, hlevi za pršanje, prala kuhinja in sašnica za sadje, listnica vse z opeko krito in v najboljšem stanju. Pripravni gospodarski stroji, kakor: centrifuga za mleko, parilnik, slamočrnica, mlia, rezina za peso, stroj za pranje peče, krompirje itd. Več se izve pri Franjo Pockaj, Šmarje pri Jelšah Št. Stajersko. 912

Pozor kupcu. Na prodaj je posestvo obstoječe iz zidane hiše s 3 sobami, zidana klet, zidanega živinskega hleva za 8 glav živine, kozolca, pada, svinskega hleva za 8 svinj, 4 njiv, 1 travnika, 2 vrtov in lepog prostora ob glavnem cesi, prav tega za vsako stavbo. Cena 6000 kron. Potrebno samo 1800 K; drugo ostane lahko v knjiženje. Več se izve pri Jožefu Bah v Kozjem, Janezu Leskošek, pos. in gostilnici v Rajhenburgu in Jeri Golob, pos. v Spod. Brezovem pri Blanci, okraj Sevnice.

950

Bencin motor 5-8 HP, rabljen, pa kakor nov popravljen, se z jamstvom in vsemi pripadajočimi proda. Vpraša se pri g. Ernst u Eyert, strojno klijucavničarstvo, Maribor, Schlauchhofgasse. 954

Učenec z dobrim šolskim vpisom do polnil 14 let svoje starosti, se sprejme takoj v trgovino mešanega blaga Robert Graselj v Slivnici pri Št. Juriju ob juž. žel. 977

Pridne učenca z dobrim šolskim vpisom sprejme takoj Andrej Letonia, krojaški mojster v Mariboru Schw-rzgasse 5. 990

974

Učenec dobro učenec, na majhnem mestu Špodnjem Stajerskem v njem, do 1. januarja ali 15. februarja pod naslovom: Št. 158, posta responde, Maribor. Pozneje tudi kupcu.

975

Iščem dobro učenec, ki je na majhnem mestu Špodnjem Stajerskem v njem, do 1. januarja ali 15. februarja pod naslovom: Št. 158, posta responde, Maribor. Pozneje tudi kupcu.

976

Iščem dobro učenec, na majhnem mestu Špodnjem Stajerskem v njem, do 1. januarja ali 15. februarja pod naslovom: Št. 158, posta responde, Maribor. Pozneje tudi kupcu.

977

Iščem dobro učenec, na majhnem mestu Špodnjem Stajerskem v njem, do 1. januarja ali 15. februarja pod naslovom: Št. 158, posta responde, Maribor. Pozneje tudi kupcu.

978

Iščem dobro učenec, na majhnem mestu Špodnjem Stajerskem v njem, do 1. januarja ali 15. februarja pod naslovom: Št. 158, posta responde, Maribor. Pozneje tudi kupcu.

979

Iščem dobro učenec, na majhnem mestu Špodnjem Stajerskem v njem, do 1. januarja ali 15. februarja pod naslovom: Št. 158, posta responde, Maribor. Pozneje tudi kupcu.

980

Iščem dobro učenec, na majhnem mestu Špodnjem Stajerskem v njem, do 1. januarja ali 15. februarja pod naslovom: Št. 158, post

Štefan Kaufmann
trgovina z železnino
23 v Radgoni,
priporoča
šteditnike
in vsakovrstno posodo.

Naslov za
brzojave
Brikettid-
Dunaj.

Telefon št.
4236.

Za nastavo v stanovališčih radi posebne varnosti oblastveno dovoljeno. Za razsvetljavo vsake vrste od 1 do 30 plamenov najcenejši sistem, ki se je tudi najbolje izkral. Zahtevajte prospekt zastonj.
Generalni Zinauer & Co.
zastop Sv. Jakob v Slov. gor.

Najidealnejša
luč doma.

Stampilje
iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

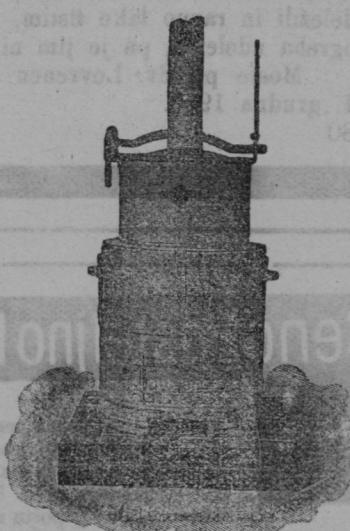
Brzoparilniki za krmo ,ALFA' so najboljji!

Velika prihranitev na času,
na kurišu in najboljša krma

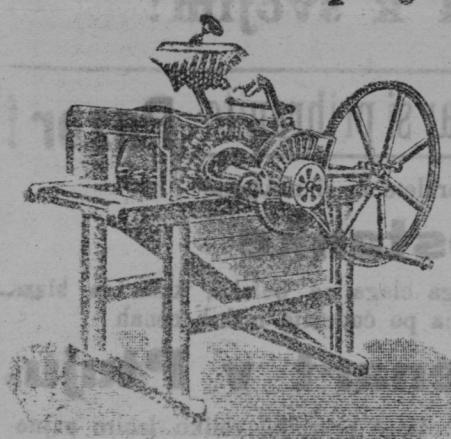
930 to so največje prednosti istega.
Zahtevajte cenike!

Depisuje še slovensko!

Delniška družba ALFA SEPARATOR Dunaj XII.

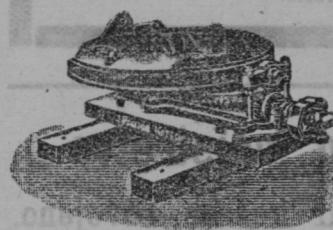

Tovarna za poljedelske in kmetijske stroje

kakor mlatilnico za škopanje in navadne mlatilnice za roko in gepelj. Rezalnice, gepelj, vejalnice itd. Liyarna za železo in medenino. Izdelujejo se mlini in žage za vodno in parno-moč. Vsa popravila po ceni in tečno. Ceniki se pošiljajo brezplačno. Kopije se po najboljši ceni staro vilož železo, cink, ein, baker, svinec, t. d. 941

I. Pfeifer,
tovarna in liyarna
v Hočah
pri Mariboru.

6 belih

rjuh zelo debele in
po 2 metri 14 kron
po 2 1/4 m po 16 K, iz
domačega lanenega plat-
na po 2 m 18 K, po
2 1/4 m 20 K razpoljila
franko narodna vele-
trgovska hiša

R. Stermecki v Celju.

Našim gospodinjam

predročamo

le edino Pfeifer-jevo
milo, ker le to na-
pravi brez truda snež-
no belo perilo!

Pazite na vtis Pfei-
fer in znamko :::::
tiger

926

Fr. Korošec,

: trgovina z železom in :
špecerijo v Gor. Radgoni

789 Priporoča na novo vpeljano svojo veliko zalogo
vzakovrstnega železa, kakor tudi okove za poslo-
ja, orotja, kotle, peči, ščedilnike, kuhiško poso-
do, premog, kovačko oglje, koks, teer, karbolineum,
firnis, salonski petrolej na debelo in drobno, vsake
vrste bary suhe in oljnate. Posebno pa pr poroča
za sedanji čas, veliko izbiro železne pozlažene kri-
že vsake kakovosti in velikosti z zlatimi napisimi
vred in s kamenitimi podstavkami po niski ceni.

Maznanilo.

Vinogradnikom naznajjam, da imam cepljene trte na prodaj mosler-silvaner, burgunder-beli, muškat V. rizling, rulander, portogizer, kapčina, žlahtrina, beli in rdeči traminec, ranfol, vse na riparijo-portalni cepljeno. Cepljene trte stanjo 100 komadov 14 kron. Korenjaki 100 komadov 3 krone. Naročila se sprejemajo, dokler je še kaj v zalogi.

Janez Verbušek,

posestnik in trtar, Breg pri Ptaju

od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.

Olje

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Našim rodbinam predročamo Kolinsko cikorijo.

Kaplice za želodčni krč: Stane ena steklenica sa mo 50
vinarjev.

Žganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehla-
jenju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL :

mestna lekarna pri o. kr. crkvi
MARIBOR, Glavni trg štev. 15.

Argentinsko

meso
za 80 vinarjev eno kilo

pač ne boste nikdar dobili; vsled tega kupujte
za Božične praznike, dokler je še dobiti, pšenično
moko št. 00 po kila za 36 h, lepa krušna moka
po 22, 24 in 26 h, kako lepi riž po 32 h, sladkor
v štoku po 76 h, ravno tako rozine, cibube, vinske
jagode in vso špecerijsko blago, ki se dobi vedno
sveže pri

936

Ivan Sirk, Maribor
Glavni trg (rotovž).

Prva češka sploš. del- niškadržba za za- varovanje na življenje

v Pragi

je edini slovenski delniški zavod, ki ima dokazano naj-
nižje cene in najboljše zavarov. pogoje ter je zares
narodnih rokah. — Pojasnila o zavarovanju daje bre-
plačno: G. Fran Rakovič, urednik v Mariboru, Keroška
cesta 5.

53

Kaj pomaga dobra kuha,
Če si bolnega trebuh!
Na želodcu ni bolan
Ta, ki živa

Najboljše krepčilo želodca,

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2·40.

Kabinetna kakovost , , 4·80.

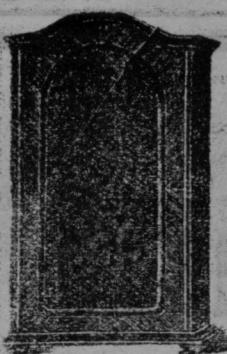
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Kupci, pozor!

Ujedno naznjam, da so na razpolago tukaj ob
meji vsakovrstna dobiko-
nosna posestva, pri katerih
blage volje brezplačno po-
sredujem, le pismenim 'pra-
šanjem se prosi znamko za
odgovor. Josip Serneč, pos.
sin v Gradiški, p. Pesnica.
967

Kupci, pozor!

Krasna in dobičkonosna po-
sestva se takoj ceno prodajo:
Prvo meri 29, drugo 13, tretje
2 1/2, oralov zemlje. Vsa po-
sestva imajo vse močno zida-
no poslopje ter se nahajajo
v prijaznem kraju pri lepi
cesti v bližini Maribora. Več
pri Josipu Serneč, pos. sin
v Gradiški, pošta Pesnica
966

Največja mizarska in tapetarska trgovina Karol Wesiak - Maribor

551 Tegethofova ulica štev. 19.

Pohištva in posteljne oprave
..... po najnižjih cenah. ....
Cenik in proračun zastonj.

Lastna mizarska in tap. delavnica

Rane

Vsake vrste se morajo skrbno varovati pred vsakim onesnaženjem, ker se po teh najmanjša rana izčimi v zelo hude, težko ozdravljive rane. Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozzano prško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zacetjenje.

Rapošilja se vsak dan.

1 puščica 70 vin. proti predplačilu K 3:16 se pošilje 4 puščice, za K 7:— pa 10 puščic poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrške monarhije.

Pozor na ime Izdelka, Izdelevalnika, meno in varstveno znakovo. Pristno le po 70 vinarjev.

Glavna zaloge

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „PRI ČRNEM DRLU“

PRAGA, Malá strana, Vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske. 250

Žagmojster

zdrav in ne starejši kakor 45 let, ter lepega vedenja se sprejme takoj. Neoženjen in ki razume nekaj mizarstva, ima prednost.

Naslovi se na

Ivana Pfeifer,
Košnica pri Celju.

Z mojo

240

!! umetno moštovo esenco !!

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod izvrstne, obstojne in zdrave domače pijače.

Cena 1 steklenici za 150 litrov 4 krone.

Dobi se samo

v drožeriji Maksa Wolfram,
Maribor, Gor. Gospodska ulica.

Zahvala.

Z žalostnim srcem naznanjam, da je po dolgi mučni bolezni, sprevoden s sv. zakramenti v 65. letu svoje starosti, dne 21. junija 1910 v Gospodu mirno zaspala

Mica Horvat roj. Čeh.

Pokojna je bila pridna gospodinja, dobra mati ubogih in mnogim otrokom botra. Priporoča se v molitev. Prisrčna hvala vsem, ki so se pogreba udeležili in ravno tako tistim, ki bi se bili radi pogreba udeležili, pa je jim ni bilo mogoče priti.

Moste pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., dne 21. junija 1910.
980

Žaluječi ostali.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni. Krepilno sredstvo za slabotne, malekrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utruje živce in popravi kri. Izborni okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravalllo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l á K 2:60 in po
446 1 1 á K 4:80.

Naznanilo!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel

brivnico

v Tegetthoffovi cesti št. 22 v hiši dr. Kasa.

Opozarjam, da je moja brivnica edino slovensko podjetje te vrste v Mariboru. Potrudil se bom vedno, da bom občinstvu veseljeno vstrebel, zato se priporočam vsem narodnim krogom.

Juro Gredlič,

brivec.

Svoji k svojim!

Pozor! Denar si prihranite Pozor!

ako prideš in si nakupite

ostanke

vsakovrstnega volnenega blaga za obleke, krila in bluze, katere prodaja po čudovito nizkih cenah.

Franc Lenart v Ptiju.

Nadalje priporoča za božične praznike veliko izbiro najnovejših svilnatih (židanih) robcev.

Cenejše kakor drugod.

Priporoča se narodni in domači trgovci

Franc Lenart v Ptiju.

Svetovno mojstrstvo 783

v industriji ur končno osvojeno.

V sledi prevjeta edine prodaje sem v stanu za samo K 4:90 ponuditi elegantno posebno plastično amerik. 14 kar. duple zlato švicarsko zlato. Ista ima 36 ur, idočno anker kolesje s premirano znakom „Speciosa“ in je električnim potom prevlečena s pristnim zlatom. Jamstvo za točen tek 4 leta. 1 komad K 4:90 2 komada K 9:80 Vsaki ur se pridene zastonj fino pozlačena verižica. Brez rizika, ker je dovoljena zamenjava oz. se denar vrne E. Holzer, Krakow, Stradom 18/107

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrirana zadružna z neomejeno zavezno

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: nadalje po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisajo v kapitalu 1. januarja in 1. junija vsakega leta. Hranilne kajitice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti se poltno hranilne poštnice na razpolago (tek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vključbo proti papilarni varnosti po 4%, na vključbo sploh po 5%, na vključbo in poročilo po 5%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje imposuje na nastavo vrednostnih papirjev. Dolgo pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povratni gotovih strelkov, ki pa nikdar ne presegajo 7 krn. — Predaja za vključbo dela posojilnica besplatno, stranka plača le kelke.

Uradne ure

se vsake sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsake sobote od 8 do 12. dopoldne, izven praznike. — V uradnih urah se sprejema in plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošlo sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 1.—5. dopoldne.

Posojilnica ima tudi možnost po naselite domače hranilne mestovrednine.